

v rozhodovacích důvodech, jak shora dovedeno, nejen formálně, nýbrž i věcně zcela případně a dostatečně opodstatněnému. Bylo proto za-
vrhnouti zmatečnící stížnost jako bezdůvodnou.

Čís. 2945.

Důvod zmatečnosti čís. 10 § 281 tr. ř. může býti obžalovaným uplatňován jen v tom směru, že čin rozhodnutí za základ položený byl nesprávným výkladem zákona v neprospěch obžalovaného podřaděn trestnímu zákonu, jehož nelze na čin použítí; tohoto důvodu zmatečnosti nelze se dovolávat, když použití nesprávného trestního zákona nemá pro obžalovaného nepříznivého vlivu.

(Rozh. ze dne 24. října 1927, Zm I 527/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnící stížnost obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 31. května 1927, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem nedokonané krádeže podle §§ 8, 171, 173, 174 II a), c) tr. zák., Václav S. též podle § 176 II a) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř. namítá stížnost obžalovaného N-e, že zjištění nalézacího soudu, týkající se tohoto obžalovaného, odpovídají skutkové podstatě § 5 tr. zák. Tím chce stížnost patrně vyjádřiti, že čin jeho měl býti kvalifikován jako zločin spoluviny nebo účastenství na nedokonané krádeži podle §§ 5, 8, 171, 173, 174 II a), c) tr. zák. a nikoli jako zločin nedokonané krádeže podle §§ 8, 171, 173, 174 II a), c) tr. zák. Podle § 282 tr. ř. může zmatečnící stížnost obžalovaného býti podána jen v jeho prospěch. Z toho plyne, že i důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř. může býti obžalovaným uplatňován jen v tom směru, že čin rozhodnutí za základ položený byl nesprávným výkladem zákona v neprospěch obžalovaného podřaděn trestnímu zákonu, jehož nelze na čin použítí, že však tohoto důvodu zmatečnosti nelze se dovolávat, když použití nesprávného trestního zákona nemá pro obžalovaného nepříznivého vlivu. Podle § 5 tr. zák. dopouští se zločinu nejen pachatel, nýbrž i spoluvinník (návodce nebo pomocník) a účastník. V důsledku toho trestá se spoluvinník nebo účastník na zločinu týmž trestem jako přímý pachatel, neobsahuje-li zákon v určitém případě v tomto směru jiného ustanovení. Spoluvina a účastenství na zločinu nedokonané krádeže podle §§ 5, 8, 171, 173, 174 II a), c) tr. zák. podléhají, ježto trestní zákon nečiní v tomto směru rozdílu, témuž trestu jako zločin nedokonané krádeže podle §§ 8, 171, 173, 174 II a), c) tr. zák. Nelze tudíž uznati, že by obžalovaný N. měl nějaký prospěch z toho, kdyby čin, kterým byl uznán vinným, byl kvalifikován jako zločin

spoluviny nebo účastenství na nedokonané krádeži podle §§ 5, 8, 171, 173, 174 II a), c) tr. zák. Vzhledem k tomu není důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 10 tr. ř. po zákonu provedení (rozh. čís. 49 sb. n. s.).

Čís. 2946.

Lichva (cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák.).

K pojmu »tísně« ve smyslu § 2 čís. 1 zákona stačí třebas i jen pomíjející peněžní nesnáz, nutící dožadovati se úvěru.

Pojem »nápadného nepoměru hodnot plnění« je relativní; tento znak dlužno spatřovati všude tam, kde rozdíl mezi hodnotou plnění a vzájemného plnění je ve značném nepoměru k obyčejné, konkrétními poměry ospravedlněné hodnotě.

Věřitel, poskytující osobě jsoucí zřejmě v tísní nebo slabomyslné bez dostatečného zajištění zápůjčku třebas jen v nepatrné částce a jen na krátkou dobu, smí si dáti slíbiti a platiti odměnu přesahující úroky jinak obvyklé, hlavně vzhledem k risiku ztráty půjčené jistiny, avšak celková odměna, již si věřitel dá slíbiti nebo poskytnouti, nesmí nikdy dosáhnouti výše zakládající i podle konkrétních poměrů nápadný nepoměr hodnot plnění.

Trestné jednání jest dokonáno již v okamžiku, kdy si pachatel dal přesprílišné majetkové výhody slíbiti nebo poskytnouti; není třeba, by pachatel sám tyto výhody žádal.

V subjektivním směru se vyhledává, by pachatel úmyslně vykořisťoval tíseň (slabomyslnost atd.) způsobem v § 2 čís. 1 zákona uvedeným, což předpokládá vědomí pachatelovo o onom stavu dlužníkově a o nápadném nepoměru hodnot obapolných plnění.

(Rozh. ze dne 24. října 1927, Zm II 48/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 7. dubna 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 2 čís. 1 cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák., zrušil rozsudek nalézacího soudu v napadeném výroku o vině, ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a o ní rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice pouze potud, pokud byl jím obžalovaný uznán vinným přečinem lichvy podle § 2, čís. 1 cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák., spáchaným tím, že v letech 1918—1925 v Š. úmyslně při poskytování a prodlužování úvěru vykořisťoval tíseň Norberta A-a a Marie F-ové jakož i slabomyslnost Bedřicha S-a tím, že si dal slíbiti a poskytnouti vzájemné plnění, jehož